■ روزنـامه فرهنگی، اجتمـاعی صبـح ایـران ■ صاحب‌امتیـاز: سـازمان صداوسـیمای جمهـوری اسـلامی‌ایران ■ نخسـتین موسسـه فرهنگـی مطبوعاتـی کشـور دارای گواهینامـه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ۳۶۳۷-ISSN۱۷۳۵
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام‌جم)

شنبه ۲ شهریور ۱۳۹۸ | ۲۲ ذی‌الحجه ۱۴۴۰ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۴۶۳ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Saturday - 2019 August 24

حدیث روز: بحارالانوار

امام حسن (ع): همین مقدار بهره‌برداری از زبانت برایت بس که راه هدایت را از گمراهی برایت آشکار می‌کند.

پلک احساس: حافظ

هر که را خوابگه آخر مشتی خاک است
گو چه حاجت که به افلاک کشی ایوان را

امروز در تاریخ:

- آغاز هفته دولت
- شهادت مبارز انقلابی سید علی اندرزگو (۱۳۵۷ ش)
- زادروز خورخه لوئیس بورخس نویسنده، شاعر و ادیب معاصر آرژانتینی (۱۸۹۹ م)
- درگذشت فردریك نیچه، فیلسوف معروف آلمانی (۱۹۰۰ م)
- زادروز یاسر عرفات رهبر فلسطینی، رئیس متوفی حکومت خودگردان فلسطین (۱۹۲۹ م)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۳/۰۷ | غروب آفتاب: ۱۹/۴۳
اذان مغرب: ۲۰/۰۲ | نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۲۲
اذان صبح (فردا): ۵/۰۱ | طلوع خورشید (فردا): ۶/۳۱

پیش‌بینی آب و هوا یکشنبه

تهران	اهواز	اراک	اصفهان	تبریز	رشت	زاهدان	شیراز
۳۷ / ۲۵	۴۷ / ۲۸	۳۶ / ۱۳	۳۵ / ۱۴	۳۴ / ۲۱	۳۳ / ۲۰	۳۳ / ۱۶	۳۶ / ۱۸

حکمت ۳۵: نهج‌البلاغه

کسی در انجام کاری که مردم خوش ندارند، شتاب کند درباره او چیزی خواهند گفت که از آن اطلاعی ندارند.

سعی صفا

سفرنامه حج

نان به کوه می‌چسبد....

حامد عسکری
شاعر و نویسنده

زبان، آبرو و عزت آدمی‌ست. واژه‌ها نبودند هیچ نبود که شاخص آدمی از نبات و جماد باشد، نقش‌های خط‌خطی کوچولویی که به‌وسیله‌شان حرف می‌زنیم، می‌شنویم، می‌خوانیم، می‌نویسیم و فکر می‌کنیم... نیمه شبی است در مکه با گرمایی چسبانك و خیس... بی‌خوابی زده به سرم. به مصطفی می‌گویم برویم حرا را ببینیم. خوشم می‌آید پایه است. رفاقت بلد است. ده‌دقیقه بعدش توی تاکسی‌ایم. حنیف، جوان مصری راننده ماست. مسیر از بین چادرهای مناست و کنار جمرات که چند روز پیش رمیش کردیم. یك تونل بزرگ و طولانی هم توی مسیر است، این‌قدر طولانی که انگار دارم زمان را به عقب بر می‌گردم. راننده گیج وگول است یا ناآشنا که با کلی گشتن بالاخره ما را پیاده می‌کند در کوهپایه جبل‌النور... یاللعجب، فکر می‌کردیم خودمان دیوانه‌ایم، نگو محمد بانمك‌تر از یوسف، کلاف به دستانی مثل ما کم ندارد الحمدلله، شیب وحشتناك کوچه منتهی به کوهپایه نهیب می‌دهد این تو بمیری از آن تو بمیری‌ها نیست. لاتی هم دنده‌عقب ندارد، به پیرمرد و پیرزن‌هایی که توی دیار خودشان رمق تا در یخچال رفتن هم ندارند نگاه می‌کنم و از سی و چند سالگی‌ام خجالت می‌کشم، سخت‌ترین راه‌ها با اولین قدم آغاز می‌شود، اولین قدم را برمی‌دارم. اولین پله بسم‌ا... الرحمن الرحیم یاعلی مددی...

کم‌کم شهر مکه می‌آید زیر پاهای‌مان و دوردست‌ها پدیدارترند. مکه مانند یك صندوقچه دیده می‌شود که کفش را طلا و جواهر ریخته آمد و برخش می‌زند. یك پاتیل بزرگ که تویش طلای سرخ عربی ذوب کرده‌اند، برق چشمگیری دارد لاکردار... هنوز تاریك است قرص جوشان ماه با حباب‌های ستاره توی پیاله سرمه‌ای شب دلبری می‌کند. نمی‌دانیم چقدر راه را آمده‌ایم، مسیر گول زننده است. صدای اذان از شهر مکه بلند می‌شود... خدا نصیبتان کند یك اذان صبح روی یك کوه توی مکه باشید، مکه هر کوچه‌اش یکی دو مسجد دارد، همه با هم اذان می‌گویند آن هم نه یك نوار پخش کنند زنده اذان می‌گویند صدای اذان‌ها به هم می‌آمیزد یك جور خاصی می‌شود یك جور خاصی که نمی‌توانی هیچ جا پیدایش کنی، درست مثل وقت‌هایی که می‌روی توی عطر فروشی و بوی همه عطرها قاطی شده و تو نمی‌دانی این رایحه پریشیده در هوای عطاری رایحه کدام شیشه است و بگویی همین را می‌خواهم همین بوی رها در هوا را... یك صدایی مثل صدای چرخش زمین دارد مثل باز شدن دریچه‌های سد مثل صدای رشد درخت‌ها و واشدن گل‌ها وگریه کرگدن‌ها... اذان به انتها رسیده مومنان می‌خزند لای شکاف کوه‌ها و پیدا کردن جایی برای ادای فریضه صبحگاهی... پاسست می‌کنم با بطری آبی که همراه دارم وضو می‌سازم و ا... اکبر... دوساعتی کم و بیش بالا آمده‌ایم و مکه تقریبا زیر پایمان است حالا تقریبا بالاترین جای مکه اسم، بیت‌ا... از دور نمایان می‌شود مثل یك قلوه الماس که نورش در دیگ جوشان طلای سرخ متفاوت است و سیاهی شب را چاك می‌دهد تا آسمان برسد. چشم بصیرت که ندارم اما کاش یك دوربین فرشته‌نما اختراع شده بود فوج فوج فرشته‌ها را می‌شد دید و مست شد. رمق به زانوهای پشت‌میزنشین شهری شده‌ام نمانده. یك محوطه مسطح بالای کوه پیدا می‌کنم می‌ایستم بغل بقیه مومنان به تاراج خستگی. نرمه نسیمی عرق کله تراشیده‌ام را به بازی گرفته. بخارش می‌کند کیف می‌دهد مثل چی! پشت پلك قله‌ای زغالی رنگ در دور دست، نیلی می‌شود، مشرق است. می‌ایستم به تماشای زلف افشانی خورشید. نمه نمه با کرشمه بالا می‌آید و زلف شلال می‌کند روی عزیزترین شهر خدا، مکه.

گفت‌وگو با آریا رحمانی؛ پزشك دهه هفتادی که حالا در قامت یک جهادگر به روستاهای محروم سر می‌زند

ارتباط با مردم روستا حالت را خوب می‌کند

کافه میرداماد

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

اخبار داغ این روزها؛ پزشکانی که درآمدهای میلیونی دارند، تمایلی به پرداخت مالیات ندارند. آنها از روش‌های مختلف استفاده می‌کنند تا فرار مالیاتی‌شان را طولانی‌تر کنند. توییتر و اینستاگرام و دیگر شبکه‌های اجتماعی پرشده از پست‌هایی که پزشکان را دست می‌اندازند که گویا گفته‌اند چون بلد نیستند از کارتخوان استفاده کنند، اجبار به استفاده از کارتخوان‌های بانکی در مطب پزشکان یك ماه به تاخیر افتاده است! دستفروش کنار خیابان و وانتی خنزر پنزر فروش بلد است از کارتخوان استفاده کند، اما پزشك مملکت نه!

زمان زیادی است که پزشکان زیرذره‌بین فعالان شبکه‌های اجتماعی قرار گرفته‌اند، درآمدشان، ویزیت‌های گرانشان، جراحی‌های بسیار گران و گاهی بدون دلیل‌شان و... انگار موجی به راه افتاده که پزشکان را زیر سوال ببرد و به آنها یادآوری کند که قسم بقراط را که زمان دریافت مدرك پزشکی به زبان آورده‌اند، زیاد جدی نمی‌گیرند. سال‌هاست پزشك مترادف شده با پول، آن هم پول زیاد. شاید برای همین است که بیشترین داوطلبان کنکور آرزو دارند پزشك شوند و امسال رکورد درخواست رشته‌های پزشکی شکسته شد.

اما گاهی از میان همه این خبرهای متصل به پول و فرار مالیاتی، خبری، عکسی سر برمی‌آورد و نگاه‌ها را به سمت خود می‌برد و یادآوری می‌کند، پزشکانی هستند که به قسم خود پایبندند و نجات جان آدمیان برایشان مهم‌ترین نکته‌ای است که درس پزشکی خوانده‌اند. گاهی خبری به اصطلاح مثل توپ می‌ترکد که پزشکی جوان وقتی می‌بیند بیمارش که آماده جراحی است، همراه ندارد و دلش گرفته، پس دست به کار می‌شود و می‌زند زیر آواز، با زبان شیرین آذری تا بیمار تنهایی‌اش را فراموش کند و آماده شود برای جراحی. گاهی خبر می‌رسد فلان جراح خانم معروف بدون سر و صدا و بدون حاشیه راه افتاده رفته مناطق محروم و مجانی عمل‌های جراحی سنگین انجام داده و برگشته. وقتی دیگران خبردار شده‌اند که یکی او را شناخته و در شبکه‌های اجتماعی از او نوشته. گاهی هم اخبار و عکس‌هایی به دستمان می‌رسد از پزشکانی که در قالب جهادگران به مناطق محروم می‌روند و بیماران این مناطق را درمان می‌کنند بدون هیچ چشم‌داشتی. آنها قسم خورده‌اند و به قسم خود پایبندند. حالا هفته پزشك است و هیاهوی کارتخوان‌های مطب پزشکان همچنان داغ. اما خبر داغ‌تر از آن که دیده و شنیده نمی‌شود، حضور پررنگ پزشکان جهادگر در مناطق محروم است. آریا رحمانی یکی از همین پزشکان است که با عشق به مناطق محروم می‌رود و با رغبت درمان می‌کند.

دیروز که به او تلفن کردم در جاده بود. همراه بقیه دوستانش می‌رفت به یکی از روستاهای اردبیل برای درمان نیازمندان. جالب این که دکتر رحمانی متولد سال ۷۲ است. یکی از دهه هفتادی‌هایی که متفاوت فکر و عمل می‌کند. یکی از همان جوان‌هایی که می‌توان به آنها امید داشت که ایران را بسازند، بهتر از گذشته. یکی از همان جوان‌هایی که آدم را یاد جوان‌های نسل اول انقلاب می‌اندازد که سال ۵۸ و دو سه سال بعدش میان روستاییان می‌رفتند و به آنها کمك می‌کردند تا ثابت کنند در حوزه انسان بودن، همه شبیه هم هستند و بنی‌آدم اعضای یك پیکرند...

پزشکان واقعی دیده نمی‌شوند

دکتر رحمانی، درباره شرایط امروزی پزشکان و این شائبه که بیشتر آنها دنبال پول هستند و جوان‌هایی که رشته پزشکی را انتخاب می‌کنند برای پولدار شدن است، می‌گوید: این گُمانه اشتباهی است. تا یك جوان درس پزشکی بخواند و متخصص شود و اسم و رسمی دربیاورد و ویزیتش گران باشد و عمل‌های جراحی‌اش گران‌تر، سنش رسیده به حدود ۴۵ سال. یعنی جوانی را پشت سرگذاشته و روزهای عمرش را به درس خواندن و حضور در بیمارستان‌ها و درمانگاه‌ها و... گذرانده است. این که می‌گویند پزشکان پولدارند و باید سراغ این رشته رفت برای پول، اشتباه محض است. مگر چند پزشك پولدار در کل کشور داریم. برخی از پزشکان که در شهرستان‌ها زندگی می‌کنند، ویزیت معمولی می‌گیرند و بیشتر آنها با تامین اجتماعی قرارداد دارند و پولشان را خیلی دیر دریافت می‌کنند. تعداد زیادی از پزشکان در بیمارستان‌ها کار می‌کنند و حقوقشان را دیرتر از حد معمول می‌گیرند. اما گویا تفکری تصمیم دارد چهره پزشکی را مخدوش کند و فقط درصد کمی از پزشکان را زیرذره‌بین گذاشته و مدام می‌گوید این قشر، مرفه و پولدار و بی‌دردند.

دکتر رحمانی: پزشکان زیادی در گروه‌های جهادی فعال هستند و کارهای موثری در مناطق محروم و دور افتاده انجام می‌دهند اما چون رسانه ندارند، دیده نمی‌شوند و در صدر اخبار و شبکه‌های اجتماعی قرار نمی‌گیرند

این پزشك جوان می‌گوید: پزشکان زیادی در گروه‌های جهادی فعال هستند و کارهای موثری در مناطق محروم و دور افتاده انجام می‌دهند اما راستش را بخواهید چون رسانه ندارند، دیده نمی‌شوند و در صدر اخبار و شبکه‌های اجتماعی قرار نمی‌گیرند. در اردوهای جهادی هم پزشك مرد حضور دارد هم خانم. پرستاران زیادی در این اردوها فعال هستند. ما به مناطق محروم می‌رویم، انرژی می‌دهیم و انرژی زیادی می‌گیریم.

جهادی کاملا مردمی

دکتر رحمانی می‌گوید: وقتی در مناطق محروم هستی، از شهر با همه ظواهر فریبنده‌اش دور می‌شوی، در میان مردمی هستی که نه دروغ می‌گویند نه ریاکارند، نه بدخواه. واقعیت آدمیت را نشانت می‌دهند و تو حالت خوب می‌شود وقتی آن همه صمیمیت و یکدلی را می‌بینی. دردشان را که تسکین می‌دهی سرشار از قدردانی می‌شوند و این همدلی رگ حیات است که در وجودت جریان پیدا می‌کند. این پزشك می‌گوید: گروه‌های جهادی هیچ کمك دولتی دریافت نمی‌کنند. دولت خودش در جاهایی که تحت پوشش است، هزینه می‌کند. پزشکان و پرستاران اردوهای جهادی پولی دریافت نمی‌کنند و هزینه دارو و وسایل پزشکی را هم خیران تامین می‌کنند.

دکتر رحمانی درباره بهترین خاطره‌ای که از حضور در اردوهای جهادی دارد، می‌گوید: زمان زلزله کرمانشاه، هر چند اتفاق بد و ناگواری بود و خیلی‌ها آسیب دیدند و خانه‌هایشان خراب شد، اما بهترین خاطره‌ام از حضور در اردوی جهادی است. همه دست به دست هم داده بودند تا به یکدیگر کمك کنند. هیچ‌کس خودش را نمی‌دید. همه به فکر دیگری بودند. کمك‌ها می‌رسید، مردم سراسر کشور ثابت کردند هموطنانشان را تنها نمی‌گذارند. همین حرکت مردم زلزله‌زده را امیدوار می‌کرد. این امید زیبا بود و فراموش نشدنی. من در مناطق سیل‌زده هم حضور داشتم و در مناطق محروم دیگر اما کرمانشاه و همدلی مردم یك اتفاق بی‌نظیر بود.

مردم مناطق محروم وقتی پزشکان جهادی را کنار خود می‌بینند به زندگی امیدوار می‌شوند. آنها باور می‌کنند اگر دولتمردان آنها را از یاد برده‌اند یا به قول‌های خود عمل نمی‌کنند یا رسیدگی به مشکلات آنها را به فردا و پس فردا موکول می‌کنند، اما مردم آنها را فراموش نکرده‌اند و به دادشان می‌رسند. این همدلی زیباترین اتفاق ممکن است.

مقطع حساس کنونی

داستان عبرت‌انگیز شخص و دوست شخص

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

شخصی به دیدن دوستش رفت. دوست شخص پس از سلام و احوالپرسی از وی پرسید: چه حال، چه خبر؟ شخص گفت: هیچ. وی افزود: این تابستان کوفتی چرا تمام نمی‌شود؟ دوست شخص به وی گفت: هرگاه خواستی کلامی ناشایست از قبیل کوفتی بر زبان بیاوری، نیاور و به جایش به اشخاصی بیندیش که قدرت تکلم ندارند. سپس پرسید: مسیر خوب بود؟ شخص گفت: همت حدفاصل کردستان تا مدرس ترافیك سنگین بود. دوست شخص گفت: به این بیندیش که خیلی از آدم‌ها وسیله ندارند و این مسیرها را باید پیاده بروند. دوست شخص سپس به شخص یك چای تعارف کرد. شخص چای را برداشت و یك قلپ از آن خورد و آن را روی میز گذاشت. دوست شخص گفت: چی شد؟ شخص گفت: جوشیده بود. دوست شخص گفت: به کسانی بیندیش که چیزی برای خوردن ندارند. شخص گفت: زندگی سخت شده. دوست شخص گفت: خوشحال باش که عمرت به دنیاست. بسیاری آدم‌ها در جوانی درگذشتند و اینجاهای زندگی را چه سخت و چه آسان ندیدند. وی سپس پرسید: کار و بار خوب است؟ شخص گفت: شکر، خوب است. دوست شخص گفت: به این بیندیش که بسیاری اشخاص آرزوی همین شغلی که تو داری یعنی رانندگی در تاکسی‌های اینترنتی را دارند.

شخص گفت: من که چیزی نگفتم. گفتم کار و بار خوب است. دوست شخص گفت: به‌هرحال من این جواب را از قبل آماده کرده بودم و اگر نمی‌گفتم حیف می‌شد. شخص گفت: بسیار خوب است که در اخذ پروژه‌های مختلف از نهادهای متنوع و اجرای آنها و نیز خرید و فروش ارز اشتغال داری و با این روحیه عالی می‌توانی ما را به آرامش فکری و مفاهیم معنوی و جملات قصار حکیمانه سوق دهی. آیا داری تا سر ماه دو میلیون تومان به من قرض بدهی؟ در این هنگام تلفن همراه دوست شخص به صدا درآمد و دوست شخص برای صحبت با تلفن همراه از اتاق خارج شد و فراموش کرد به اتاق بازگردد. شخص نیز پس از نیم‌ساعت از دفتر دوستش بیرون آمد و به سمت ایستگاه مترو به راه افتاد.

تایتانیك ۱۰۷ سال بعد

پس از ۱۴ سال گروهی از غواصان بار دیگر به محل غرق شدن کشتی تایتانیك رفتند و متوجه شدند این کشتی به سرعت در حال نابودی است و اقیانوس بخش‌هایی از آن را بلعیده است. به گزارش فرارو، باکتری‌های اکسیدکننده آهن به سرعت در حال فعالیت هستند و ممکن است در سال‌های پیش رو اثری از این کشتی در اقیانوس نباشد. پنج غواص در اوایل ماه آگوست به ۶۰۰ کیلومتری جنوب نیوفاندلند کانادا رفتند و سپس در عمق ۳۸۰۰ متری آب‌های اقیانوس آتلانتیك شمالی، کشتی تایتانیك را در وضعیت جدیدی مشاهده کردند. این کشتی سال ۱۹۱۲ هنگامی که به یك کوه یخ برخورد کرد، غرق شد و ۱۵۱۷ نفر از ۲۲۲۲ مسافر و خدمه‌ای که داخل کشتی بودند، غرق شدند. بقایای کشتی تایتانیك در سال ۱۹۸۵ یعنی ۷۳ سال پس از غرق شدن آن پیدا شد. تیمی از کارشناسان، دانشمندان و نمایندگان اداره ملی اقیانوسی و جوی آمریکا، با دوربین‌های مخصوص، تصاویری از این کشتی را که ۱۰۷ سال پیش غرق شد، ثبت کردند.

این پلنگ‌های دوست‌داشتنی

یك عکاس آمریکایی در سفر به منطقه حفاظت شده ملی سامبورو در کنیا، عکس‌هایی جالب از دو پلنگ گرفته است.

به گزارش فرادید، خانم تریش هنسی ۶۱ ساله این دو پلنگ را که با یکدیگر برادر هستند، روی صخره‌ای دیده که در حال مبارزه با هم بوده‌اند. وی می‌گوید: این دو پلنگ ابتدا با یکدیگر بازی می‌کردند، اما ناگهان به انجام حرکات آکروباتیك روی آوردند و نمایشی جالب را اجرا کردند.

تریش که از دیدن این صحنه حیرت زده شده، گفته وقتی عکس‌ها را گرفتم از خوشحالی گریه کردم! این واقعا یك هدیه بود!

علاقه‌مندان به سلفی بخوانند

نتایج یك بررسی جدید نشان می‌دهد افرادی که به طور مداوم در حال سلفی گرفتن و انتشار تصاویر خود در شبکه‌های اجتماعی هستند، افراد موفقی نیستند.

به گزارش فارس، محققان دانشگاه ایالتی واشنگتن در یك بررسی جدید دریافتند سلفی‌بگیران گاهی از ویژگی‌های غیرمحبوب اخلاقی برخوردارند؛ افرادی که در آیینه سلفی می‌گیرند و پس از آن اقدام به انتشار تصاویر خود در صفحه اینستاگرام می‌کنند، در این دسته قرار می‌گیرند. این بررسی تأکید می‌کند؛ افرادی که از خود سلفی می‌گیرند و آنها را در رسانه‌های اجتماعی مانند فیس‌بوك، توییتر و اینستاگرام به اشتراك می‌گذارند نسبت به همسالان خود از موفقیت کمتری برخوردارند.

محققان دانشگاه ایالتی واشنگتن صدها حساب اینستاگرام را تجزیه و تحلیل کردند تا دریابند چگونه شبکه اجتماعی روی زندگی افراد تأثیر می‌گذارد. این پژوهش تأکید می‌کند افرادی که کمتر عکس به اشتراك می‌گذارند، به مراتب زندگی آرام‌تری دارند.

عکس: ایسنا

فعالان محیط‌زیست از روش‌های مختلف استفاده می‌کنند تا به مردم درباره حفاظت از محیط‌زیست هشدار دهند./ ساحل دریای خزر